

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K. vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K.; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije se pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON 31 II-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Armado povelje kralja Karola.

BUKAREŠT, 14. (Kor.) Kralj Karol je izdal na armado sledeče povelje: „Navdušenje, ki ga je izrazil v vas moj poziv v tako težkem trenutku, mi je vnovič dokazalo, da ste ob vsaki uri vedno pripravljeni žrtvovati svoje življenje za domovino. Veseli in zaupljivi napram domovini in dvoru ste odšli na bojišče, s trdnim sklepom, da kljubujete vsem nevarnostim vojne. Vaša bridka izguba me je globoko ranila. Nikdar ne pozabim dokazov ljubezni, katero ste mi izkazali na obeh bregovih reke Donave onega dne, ko je armada pred mojimi očmi v drugič prekoračila mogočno reko. Vaši navdušeni kilci so odmevali od Karpatov do Balkana in napolnili moje srce z veseljem. Proti vsakemu pričakovanju ste dospeli do višav bolgarskih gor. Vaš prihod na Bolgarsko je izsilil mir brez prelivanja krvi, povečal našo deželo za precejšnjo ozemlje, ki naj ojači našo mejo in dvigne ugled Rumunije v očeh vseh. Vrnili se boste sedaj na svoja domača ognjišča z visokim zadovoljstvom, da ste izvršili svojo dolžnost in napisali v zgodovino svoje domovine najlepše stranice. Naj se s spoštovanjem priklonimo in pošljemo vroče molitve k Vsega-mogočnemu, ki nam je dal doživeti tako lepe dni. Zapustimo svojim potomcem domovino, močnejšo kakor kdaj poprej in zaupajočo v hrabrost svojih sinov. Iz vsega srca se zahvaljujem svoji dragi armadi, ki jo bom vedno goreče ljubil.

Kralj Karol odpotoval v Sinajo.

BUKAREŠT 14. (Izv.) Kralj Karol in kraljica Elizabeta sta odpotovala na letovišče v Sinajo, kjer ostaneta preko poletja.

Kralj Konstantin v Solunu.

SOLUN 14. (Kor.) Kralj Konstantin, ki je odpotoval včeraj zvečer na krovu križarke „Averov“ v spremstvu vseh bojnih ladij iz Kavale v Solun, je dospel danes ob 9 dopoldne semkaj. Mesto se je okrasilo z zastavami. Vse trgovine so bile radi slovesnega trenutka zaprte. Že dolgo pred prihodom kralja je prebivalstvo zasedlo pristanišče. 101 topovski strel je naznanil prihod kralja, katerega je množica sprejela z velikanskim navdušenjem.

Takol, ko se je kralj izkrcal, ga je v imenu prebivalstva pozdravil župan s posebnim nagovorom. Kralj se mu je zahvalil in se nato odpravil v avtomobilu v cerkev sv. Sofije k zahvalni daritvi. V tem trenutku so zazrili pozdravni kilci in med viharjimi ovacijami prebivalstva, ki je obsulo kralje z lavorjevimi vencji, se je podal kralj v cerkev, kjer ga je pričakovala vsa duhovščina z metropolitom in vsemi škofi na čelu. Po pozdravu se je pričela zahvalna daritev, kateri so prisostvovali vsi konzuli, vojaški in civilni dostojanstveniki.

Srbski zmagovalci na potu v domovino.

BELGRAD 14. (Kor.) Belgradski mestni svet je sklenil, da se pripravi zmagovalnim četam, ki se vrnejo prihodnji teden, na čelu prestolonaslednik Aleksander v Belgrad, najslajnejši sprejem. Mestni svet je dovolil za sprejem 100 000 dinarjev podpore.

Spopad med Turki in Bolgari.

CARIGRAD 14. (Kor.) Po poročilih listov je prišlo na turški mej pri Kočivaku med turško polzvedovalno četo in 85 mož broječo bolgarsko četo do hudega spopada. Bolgarski oddelek je bil obkoljen in vjet. V Drinopolju so bili včeraj aretirani trije

bolgarski oficirji. Turki domnevaljo, da je v Drinopolju še več bolgarskih oficirjev skritih.

Rusija in drinopoljsko vprašanje.

PETROGRAD 14. (Kor.) „Reč“ poroča: Ugledni finančni reprezentanti, ki so prosili rusko vlado za polasnost, koliko je resnice na vesteh, da je Rusija Bolgarski obljubila, da ji pridobi Drinopolje, so dobili sledeči odgovor: „Če dobi Rusija soglasno evropski mandat, naj izžene turške čete iz Drinopolja in Tracie, ne da bi imela Rusija kako škodo, bo Rusija gotovo nastopila. Če pa ne pride v tem oziru do encdušnega sporazuma, Rusija gotovo ne nastopi samostojno, da ne izžve mednarodnih konfliktov.

Demobilizacija na Bolgarskem.

SOFIJA 14. (Kor.) Jutri se bo vrtil slavnostni sprejem čet sofijske divizije, ki je morala prestatiti zunaj mesta tridnevno kvanteno. Za sprejem čet je izdelalo prebivalstvo, društva in šolska mladina obširen program. Kralj Ferdinand bo šel s svojim spremstvom na čelu čet, nakar bodo čete defilirale pred njim.

Situacijsko poročilo.

DUNAJ, 14. (Izv.) V nasprotju s poročili francoskih listov, da se je Rusija že odrekla reviziji bukareške mirovne pogodbe, izjavljajo dunajski poluradni poročila, da se Rusija ni izdala tozadevne uradne izjave. Treba je torej počakati, če se Rusija ukloni francoskim zahtevam in opusti misel revizije mirovne pogodbe, ali če bo še nadalje zasledovala politiko zaščite in ojačenja Bolgarske. Dokler ne pade tozadevno odločitev, tudi Avstrija v vprašanju revizije ne more zavzeti definitivnega stališča.

Kljub temu oficijoznemu dementiju pa je dognano, da je ruski veleposlanik Giers osebno obvestil grofa Berchtolda o sklepu ruske vlade, da ne zahteva več revizije mirne pogodbe.

Oficijozni dementi je torej le maneuver, s katerim poskuša dunajski zunanji urad prikriti oziroma olepšati svoj najnovejši polom.

Iznajdljiva Avstrija.

PARIZ 14. (Izv.) Po mnenju tukajšnjih vladnih krogov, bo dejstvo, da so se odpovedale vse velevlasti reviziji mirovne pogodbe, zelo olajšalo razprave, ki se pričnejo sedaj o vprašanju obrambe posameznih narodnosti Tracije in Macedonije. Povod temu razgovoru je dal dunajski kabinot, ki se v prvi vrsti živahno zanima za prebivalstvo albanske narodnosti, ki pride pod srbsko gospodstvo.

Nova balkanska zveza.

BUKAREŠT 14. (Izv.) Članek oficijoznega lista „Rumanie“, v katerem se na glasa, da je odkritosrčno prijateljsko razmerje med Rumunijo in Bolgarsko mogoče le, ako goji Bolgarska prijateljska čustva tudi proti ostalim balkanskim državam, tolmačijo v diplomatskih krogih tako, da se snuje med-Rumunijo, Srbijo, Grško in Črno goro nova balkanska zveza, ki je že takorekoč perfektna, in da bo tudi Bolgarija povabljen, da pristopi k tej zvezi.

Odpust rezervnikov in nadomestnih rezervnikov 15. in 16. zboru.

DUNAJ 14. (Izv.) Vojno ministrstvo je izdalo na vojaške oblasti odlok, s katerim odreja odpust rezervnikov in nadomestnih rezervnikov, stoječih pod orožjem pri 15. in 16. zboru. Odlok določa: rezervniki in nadomestni rezervniki letnikov 1902—1909 nadalje rezervniki in nadomestni rezervniki

letnikov 1910, 1911 in 1912, in sicer ti slednji pod pogojem, da pripadajo kmečkemu stanu, da so vzdrževalci družin ali da uživajo druge postavne prednosti, se postavijo v neaktivno razmerje. Rezervniki in nadomestni rezervniki letnikov 1910 in 1911, ki so bili prestavljeni po določbah starega vojnega zakona kot nadstevniki oziroma manj sposobni v nadomestno rezervo, dalje rezervno moštvo gorske artilerije starejših letnikov kakor 1910, v kolikor služijo pri 15. in 16. zboru, se odpustijo. Rezervniki letnika 1912 ostanejo še nadalje pod orožjem in sicer v dopolnitev mirovnega stanja. Pri vseh pešpolkih 15. in 16. zbora bo štela od danes naprej vsaka stotinja 120 mož prezentnega stanja.

Rezervni gašisti, kadeti in kadetni aspiranti, ki so služili 4 tedne ali več, se postavijo takoj v neaktivno razmerje. Ostali rezervni gašisti bodo odpušteni, kakor hitro doseže njih služba dobo štirih tednov.

Grof Berchtold gre na dopust.

DUNAJ 14. (Izv.) Iz Budimpešte se poroča, da se misli zunanji minister grof Berchtold podati v najkrajšem času na svoja ogrska posestva na dopust. V političnih krogih se je razširila danes zvečer vest, da so dnevi grofa Berchtolda že šteti in da je neposredno pričakovati njegove demisije.

Vsekakor pa se še ta vest ne potrjuje.

Finska in Rusija.

PETROGRAD 14. (Kor.) Nove proračunske določbe za Finsko so potrjene. Car je potrdil tudi sklepe ministrskega sveta glede posluževanja ruskega jezika pri obveščenju finskih oblasti z državnimi oblastmi in uradnimi osebami.

Pomiloščeni ruski vohun.

LYOV 14. (Kor.) Ruskega polkovnika Jačeviča, ki je bil meseca maja radi vohunstva obsojen na 4 in pol leta ječe, je danes cesar pomiloštil, nakar so ga takoj izpustili iz zapora.

Iz Pariza v Petrograd.

PETROGRAD 14. (Kor.) Zrakoplovni klub je dobil ponoči brzokavko francoskega avijatika Janolija, ki naznanja, da je moral pristati pri Beresovsku, ker se je pokvaril stroj. Janolij prosi, naj mu pošljejo bencina in nadomestne dele. Ta o'j po reparaturi bo na aljeval svoj polet proti Petrogradu.

Homatije v Transvalu.

VIKTORIJA (Angleška Kolumbija) 14. (Kor.) 400 vojakov z dvema strojnima puškama je odpotela angleška vlada v Natalu in Ladismith, da zatre delavsko gibanje. Mesto Ladismith je v oblasti upornih delavcev, ki so pregnali vse delavce ki niso v sindikatu. Škoda je velikanska.

O proglasu kralja Ferdinanda bolgarski armadi

Izreka zagrebški „Tagblatt“ najostrejšo obsodbo. Očita mu, da ne vsebuje nič drugega, nego obtožbe proti bivšim zaveznikom, odkrite grožnje z maščevanjem in prikrita očitanja na naslov velevlasti. Tako toži isti Ferdinand, ki je iste zaveznike napal izneada, v noči in megli in iz zasede.

To je dnevno povelje — pravi „Tagblatt“ — premaganega vladarja, ki išče vzroke svojih porazov povsodi, sicer ne tam, kjer so! Psihologično je to sicer razumljivo, kajti ni ga naroda, ki bi bil tako visok, da bi samozakriviljeno nesrečo pri-

znaval kakor samozakriviljeno in ki ne bi skušal varati sebe in druge glede vzrokov svoje nesreče. Zato je tudi umljivo, ako skuša kralj Ferdinand prikivati narodu žalostno resnico, da je ravno on zakrivil to nesrečo. Celotno priznavanje vredno je, da še skuša povzdigniti samozavest naroda, ga tolažiti in celiti rane, ki jih je tudi on sam pomagal sekati. In če obljublja leščo bodočnost in govori o bodočih uspehih bolgarskega orožja proti sedanjim zmagovalcem in ako z ogorčenjem napoveduje maščevanje — sicer ni posebno taktično, niti ne modro, ali vendar odpustljivo. In če obtožuje tudi svoje prijatelje in jih — ker mu niso nudili pomoči — proglašuje odgovorne na nesreči Bolgarske — je to z njegovega stališča tudi razumljivo. Iz kratka: če premagani vladar skuša izvaliti odgovornost na druge, je to razumljivo in odpustljivo.

Neodpustljivo pa je, da skuša razbremeniti od odgovornosti tudi tedanjo vlado Danava. In to je tudi jako neprevидno, ker tako se navadilo v Bolgarski, da bodo ta vse grehe vlad smatrali odgovornim tudi v adarja.

Na to navaja „Tagblatt“ nastopno pisažo iz manifesta Ferdinandovega: „Pritis-kani od vseh strah, smo morali podpisati bukareški mir, ker naša domovina ni bila v stanu, boriti se s petero sosedmi, ne da bi prišla v nevarnost, da izgubi vse. Izcrpljeni in utrujeni, smo morali svojo zmago-slavno zastavo poviti za boljše dni“. In zagrebški list nadovezuje: Zakaj pa je kralj to „zmago-slavno zastavo“ izpostavil pora-zom, zakaj je pustil, da je prišlo do tega, da pritiskajo na „domovino od vseh strani“ in da se ni mogel braniti proti petero so-sedom?

Car Ferdinand ne bi smel postavljati na glavo povsodi sprejetih in ukorenjenih principov, po katerih ne nosi krona odgo-vornosti za delanja vlade, ampak — narobe! Prizadevanje Ferdinanda, da bi razbremenil sebe in svojo vlado ter da bi zvalil krivdo na ves ostali svet, na zmagovalce in na velevlasti: to utegne postati usodno za njega samega! Zatrjevanje, da se Bolgarska ni mogla boriti proti petero so-sedom, zveni najljvno. Saj tega ven-dar ni nikdo zahteval od Bolgarske, najmanj pa je to za-hteval bolgarski narod, ki si je, izcrpljen in utrujen po turški vojni, želel miru. Bol-garski begunci so pripovedovali nemčkim, francoskim in angleškim žurnalistom, kako so bolgarske čete po noči, v popoldni temi, vozili skozi bolgarska mesta in vasi, da le niso videli, kam jih vodijo od Čataldže, kako so ti vojaški hoteli domov, k ženi in otrokom in na svoje delo, a kako so jih oficirji z revolverji v roki silili, da so morali marširati dalje. Ne, na-rod bolgarski ni hotel te vojne, ni hotel, da se Bolgarska bje s petero sosedmi! Pač pa je to hotela bol-garska vlada in so hoteli makedonski komi-tadži, ker so si — razvajeni in slavljeni od vsega sveta — domišljali, da so najboljši državniki in najsilnejši junaki. To domišlja-vost, to bolno megalomanijo bolgarske vlade mora bolgarski narod tako drago plačevati. Kralj Ferdinand bi bil bolje in na vsak način previdneje ravnal, ako bi bil vsaj v tej točki govoril popolno resnico. Ali pa naj bi bil vsaj — molčal!

Na poteh sovraštva.

Danes govori vsa Evropa — ne iz-vzemši iste naše, nibelunsko zveste zaveznice

— Kakor hočeš. Bilo bi morda bolje, da bi bila midva o tem govorila preje. Iz-poznanje resnice bi me bilo obvarovalo ve-liko trpljenja.

— In mene časti, da bi postala tvoja soproga, kakor se mi zdi.

— Raje ne bi govoril o tem. Sedaj si moja soproga in to se ne da več izpre-meniti.

— Kvečjemu s sodno ločitvijo zakona — je rekla hladno. — Postava te lahko osvobodí omadeževanja po zakonski zvezi z menoj.

— Dovolj sem že omadeževal svoje staro, pošteno ime — je rekel žalostno. — Nočem ga vlačiti še po blatu sodne ločitve. Vaša sramotna skrivnost naj ostane tajna, mrs. Chailis, kolikor je to odvisno od va-šega soproga.

Dora ni imela niti besedice obžalova-nja ali kesa zanj, da bi mu olajšala težki udarec. Bala se je pravzaprav, da jo bo v svoji jezi in gnusu pogajal iz svoje hiše, in bilo jej je v ne malo tolažbo, ko je izpre-videla, da ne namerava nič takega.

(Dalje.)

PODLISTEK.

Izobčenka.

Kriminalni roman.

iz angleščine prevedl Ivan Dolenc.

— Kaj hočeš, da bi ti povedala? — je vprašala končno. — Če si prisluškoval — je rekla s trpkim poudarkom — ne uvide-vam, kaj naj bi še hotel slišati več.

— Čemu bi ponavljal vse še enkrat? Ali si plesalka Fay, ali nisi? Sedaj hočem slišati resnico!

— Da, sem! — je odgovorila po dal-jšem molku. — Vsaj bila sem. Sedaj sem soproga Pavla Chailisa. Ali ste pomislili to, stotnik Chailis?

— Ničesar nisem pomislil — je odgo-voril trdno — ničesar nisem pomislil dru-gega, nego gorje, da me je žena, ki sem jo ljubil, goljufala. Zakaj mi nisi povedala, kdo si bila?

Dora se je porogljivo posmejala ob tem novem dokazu njegove sleposti.

— Zaka? — je rekla. — Ali me nisi našel skraj v krempljih smrti in ali me nisi rešil, da nisem poginila lakote? Moja beda je bila resnična, ni bila le umetno igrana. Ali misliš, da bi bila kaka druga ženska na mojem mestu zavrnila tvojo ponudbo?

— Morebiti ne.

— Ponudil si mi dom, ugledno mesto v svetu, kjer sem mogla pozabiti preteklost in biti zopet dama. Hotela sem pokopati preteklost na dan svoje poroke. Nisem slu-tila, da bi me kdo mogel izpoznati.

— Kakor se je pač zgodilo. Lord Allardyce te je izpoznal.

— Da; bil je intimen prijatelj mojega — mojega soproga.

— Leonarda Hastingsa! Kako sem bil slep!

— Bolje bi bilo, da bi bil ostal slep — je rekla čemerno. — S svojim slučajem prisluškovanjem nisi pridobil ničesar.

— Bil je slučaj — je rekel, prav dobro razumevaš trpkost njenega glasu. — De-me ne ljubiš, sem izvedel že pred daljšim časom.

— Tudi po prisluškovanju.

N. m. čije — da je naša monarhija spriča balkanskega problema osamljena, da stoji sama samcata na široki poljani. To pa zato, ker se nje balkanska politika giblje na popolnoma zgrešenih poteh, na katere je druge države ne morejo slediti, ako nečejo odkodovati svojih interesov na Balkanu. Ali točneje povedano: ako se nečejo kompromitirati pri balkanskih narodih in si na kopati njihove mržnje in njihovega sovraštva. Druge evropske države imajo pa računajočo diplomacijo, ki se ne zarija trdoglavo v svoje ideje, čim vidi, da te niso prave, in se ne drži krčevito svojega stališča, zavzetega poprej na podlagi premis, ki so jih dogodki pozneje porušili do fundamentov. Diplomacija evropskih držav se pač zna spoprijazniti z dejstvi, se prilagajati novim položajem, ter izkoriščati nove situacije v pospeševanje koristi svoje države.

V tej računajoči pameti nemške diplomacije imamo tudi pojasnila za dejstvo, ki se je zdelo do včeraj enostavno izključeno in nemogoče: za dejstvo, da se je v zadnji čas med dvoroma na Dunaju in v Berlinu razmerje precej ohladilo in da se kaže neka napetost, ki se izraža jasno v nepovoljni kritiki v skoro vseh merodajnih listih Nemčije o avstrijski balkanski politiki. Posebno eklatantno, rekli bi demonstrativno, pa je dal izrazu temu nesoglasanju nemški cesar Viljem sam. V isti hip, ko so vsi Berchtoldovi žurnalistični zvonovi oznanjali v svet, da je bukareški mir le nekaj provizoričnega, da ni torej nikak definitivum, da se mora marveč podrediti „reviziji“ po evropskih velevalstih, je nemški cesar Viljem z demonstrativno topoto in v večkratnih brzojavkah rumunskemu kralju podelil bukarškemu dogovoru svoj blagoslov, veseleč se sklenjenega miru in ponašajoč se, da ima tudi on svoj pošten delež na dogodku, po katerem se je oddahnila vsa Evropa.

Nekdaj je veljalo v Angliji kakor aksiom, da najugodnejši položaj za državo je, ako se nahaja v splendid isolation, v silajnem osamljenju, češ, da ima tako svobodno roko na vse strani. Veljava tega aksioma ne obstoji več tudi v Angliji. Sedaj išče tudi ta velika, ponosna in svetovna velesila zvez in zaveznikov. Pozabila je celo na staro, tradicionalno, zgodovinsko nasprotstvo z Rusijo in je znala vspostaviti žice do petrograjskega dvora. Danes je Anglija v evropski kombinaciji tropsorazuma.

Dočim se je pa v vnanji politiki močnejše Anglije izvršil ta preobrat od osamljenosti k nastajanju na druge sile, je pa vsa politika avstrijske diplomacije srečno privedla do tega, da smo mi v osamljenju, ki pa je vse prej, nego — silajno. Ne pa, da bi s tem varovali svoje državne interese, ampak smo dosegli le to, da kaže danes vsa Evropa na nas kakor na element, ki edini ogroža mir Evrope, ker neče računati z dejstvi, kakor računajo druge države.

Je tako, kakor smo rekli: mi ubiramo poti, na katere nam neče slediti nobena druga država, ker to niso poti razumevanja svojih koristi, ampak le poti sovražstva. Sovražstva — proti Srbom!

To sovražstvo se vleče kakor rdeča nit v vsej balkanski krizi. To je že poprej eklatantno pokazala afera konzula Procházka. Koliko je bilo hrupa, koliko zgražanja, koliko krika po — zadoščanju radi pretveznega oskrunjenja našega državnega ugleda! Toliko da ni prišlo do krvavega spopada s Srbijo. Zključek vsemu temu pa je bila strašanska blamaža, ki nas je izpostavila zasmehu vse Evrope. Procházka se je povrnil k našim Berchtoldom in Kanijem živ in zdrav, ni mu zmanjkalo na glavi ni enega lasu; hiša, v kateri je opravljal — seveda: jako čudno opravilo — svoje konzularne posle, je ostala intaktna! A za morebitno, malo in v takih viharinih časih več nego umljivo in odpuščljivo nepravilnost svojih vojaških organov, je Srbija drage volje in z izglede lojalnostjo dala zahtevano zadoščanje. Ali tudi to ni ublažilo sovražstva.

Pozneje se je zgodil drug slučaj, ko je bilo res globoko užaljeno naše diplomatsko zastopstvo in oskrunjen naš državni ugled. Naš konzul Zlatko je bil zlostavljen, več oseb dejanski napadenih in konzularno poslopije demolirano. Iz o čudo! Poprej tako bdeča vest avstrijske diplomacije je — dremala. Nič hrupa, nič zgražanja, nič klicev po krvavem zadoščanju. Grof Berchtold je storjen žaljenje vtaknil v žep z nebeško nonšalanco. Od kod ta razlika? Ta drugi slučaj se je namreč dogodil v Seresu, a avtorji so bili — Bolgari!! Niso bili Srbi!

Jasno je torej kakor beli dan, da vzrok hrupa v aferi Procházka ni bil v resničnem užaljenju, ampak le v sovražstvu proti Srbiji. V tem sovražstvu je famulus grofa Berchtolda, prosluli načelnik našega tiskovnega urada, Kanla, šele iskal sredstev, da bi zrevolucioniral Evropo proti Srbiji in je res izval v avstrijski neslovanski javnosti toliko besnilo proti sosednji državi, da bo na posledicah še dolgo trpelo vse naše gospodarstvo — naša industrija in naša obrt — in da so naši politični interesi na Balkanu težko popravljivi oškodovani.

In da je sovražstvo proti Srbiji res edini motiv, ki gonil kolo avstrijske politike na Balkanu, vidimo tudi sedaj — po tistem brutalnem manifestu kralja Ferdinanda na bolgarsko armado. Bog ne daj, da bi bil srbski kralj Peter zagrešil kaj takega! De-

mo, da bi bila Srbija poražena, kakor je bila Bolgarska, da bi bili morali srbski delegati podpisati tak mir, kakor so ga morali bolgarski v Bukareštu, in da bi bil srbski kralj neposredno potem — ko se še ni prav posušilo črnilo, ki je pisalo dogovor — izdal proklamacijo, polno divjega sovraštva in pozivov na krvavo maščevanje ter ogroževanja od vsega sveta tako koprneče zaželenega miru — to bi bilo krika po nemških in madjarskih listih o barbarskih instinktih Srbov po okovih, ki naj uklenejo to divjaško državo!

Ker pa je bolgarski kralj tisti, ki je zagrešil ta atentat na najelementarnejša pravila mednarodnega življenja in lojalnosti na čustvovanje Evrope, ki kopni po miru — se ni zganil od nevolje noben vršič na drevju avstrijske diplomacije, ni čuti ni besedice ali najrahlejšje graje, marveč daje avstrijska diplomacija s svojim krikom o krivici, ki da se je zgodila Bolgarom, še potuho tistemu Ferdinandu, ki bi hotel, da bi radi grehov, ki jih je zakrivil, on sam v svoji megalomaniji, znova začele baklje krvavega klanja na Balkanu!

Naša diplomacija je sicer mehka kakor vosek — brez direktive, brez ciljev, brez vsake krepke volje — nasproti vsakomur in oprošča vse in povsod: le za Srbijo ne pozna ne le odpuščanja, ampak tudi najelementarnejše objektivnosti.

Povsod je blaga, povsod mila in odjenljiva ta naša diplomacija — le Srbijo sovraži. Sovraži vzlic dejstvu, ki je bilo in bo in ki ga ne odstrani noben Berchtold: dejstvo, da nam je Srbija sosedinja, ki mora čim boljše računati in iskati z njeno čim boljše odnošajev radi stotin naših interesov: državnih, političnih in ekonomičnih. Ali nikdo ni še po poteh sovražstva iskal — prijateljstva! Sovražstvo poraja le sovražstvo. Kakor ključ v gozd, tako ti odmeva iz gozda. To so vendar najprimitivnejši nauki življenja. Naša diplomacija pa jih trdovratno prezira. Zato bo pa tudi padala nanjo odgovornost za posledice, ki jih bodo znali izkoristiti na našo škodo vsi drugi, ne izvemši — Nemčije!

Drago bodo morali plačevati vsi avstrijski narodi to Berchtoldovo „silajno osamljenje“. Ali je menda faktorjev, ki so nad Berchtoldom. Na teh je, da pade — res skrajni čas je že — zastor pred odrom take politike slepega sovražstva.

Tržaški mestni svet.

Na nocojšnji seji mestnega sveta, je podžupan dr. Brocchi, ki je predsedoval seji, naznanil, da se bodo vršile volitve za nekatere odseke šele v prihodnji seji, ker predlagani člani še niso naznanili svojega privoljenja.

Nato je dr. Brocchi v imenu župana izjavil, da je bila radi nepravilnosti v nekem mestnem uradu, uvedena stroga preiskava, ki je že končana. Rezultata preiskave še ni mogoče naznaniti, ker se bo obtožence preganjalo kazensko.

Člana glavnega ravnateljstva za preskrbovanje ubožcev, Mordo in Rusconi sta odstopila. Predsednik obljublja, da ukrene vse potrebne korake, da imenovana gospoda prekličeta svoj sklep.

Nato so se pričele volitve v občinski odbor. Izmed Slovencev sta bila izvoljena obč. svet.: dr. Pertot in dr. Černe.

Predno so se pričele volitve v odseke, je predlagal občinski svetnik dr. Slavik, naj se izvoli za vsakega člana manjšin po enega namestnika, ki ima pravico prisostvovati pri vseh odsekovih sejah, ki pa v slučaju, če je občinski svetnik, katerega bi imel nadomestovati, sam navzoč pri seji, ima pravice glasovanja in udeleževanja pri debati.

Podžupan Doria je govoril proti temu predlogu, dočim sta se obč. svet. Mayer in Venezian izjavila le proti drugemu delu predloga.

Pri glasovanju je bil nato sprejet prvi del predloga dr. Slavika. Imena namestnikov se razglase v prihodnji seji.

Nato so se vršile volitve v posamezne odseke, v katere so bili izvoljeni sledeči slovenski občinski svetniki: V šolski odsek: dr. Wilfan; v finančni odsek: dr. Rybač; v juridični odsek: dr. Černe; v stavbeni odsek: dr. Wilfan; v zdravstveni odsek: dr. Pertot; v trgovski, obrtniški in gospodarski odsek: Malalan; v anagrafični odsek: dr. Slavik; v nadzorstveni odsek za mestno zastavljalnico: Ferluga; v odsek za vojaške zadeve: Miklavc; v vodovodni odsek: dr. Pertot; v odsek za reformo občinskih uradov: Černigoj; v nadzorstveni odsek tržaške hranilnice: Malalan in Sanclan; za revizorja tržaške hranilnice: dr. Černe; v delavsko-politični odsek: Černigoj; v aprovizacijski odsek: Renčelj.

Ob dveh popoldne je bila nato seja zaključena.

Domače vesti.

Zaroka. Gospod dr. Bogomil Vošnjak, vseučiliški docent v Zagrebu in član „Narodnega odbora“ v Gorici, se je zaročil

z gospico Cirilo Marušičevo, učiteljico v Opatjenselu. Iskrene čestitke!

Smrtna kosa. Preminul je snoči med stredo in četrtkom v Kladnu vrl naroden mož, v najlepši moški dobi 36 let, g. Josip Vatovec. Pokojnik zapušta vdovo in osem nedoraslih sirot, ki neotolajljivo plačajo za svojim predobrim očetom. Bolehal je že tri leta, a zadnje leto ga je bolezen priklenila na postelj. Ves čas se je ranjki zanimal za naše narodno življenje, a posebno natančno so ga morali sorodniki informirati o gibanju zadnjih občinskih volitev. Kdo se ga ne spominja, saj je bil na vsaki narodni prireditvi in sam se je tudi trudil in pomagal pri teh. Posebno Rocolčani ga bodo težko pogrešali.

Pekovska zadruha je zgrabila s pokojnikom svojega marljivega predsednika, ki je tel. prej kamoraški zadruge, dal ves drug značaj! Po njegovi inicijativi so se ustanovili slov. tečajni pek. vajencev. Pogrebe predragega pokojnika se vrši danes, dne 15. t. m. ob 4 pop. iz hiše žalosti, Vlatte fontane, Kladin 4. Bodi vrlému narodnemu možu ohranjen časten spomin. Naj v miru počiva!

Anton Verovšek. Včeraj popoldne smo prejeli iz Ljubljane telefonično poročilo, da je tjakaj prispela vest, da je igralec Anton Verovšek umrl. Na resničnost te vesti nismo mogli dvomiti; prvič zato, ker nam je prišla od vsega zaupanja vredne osebe in v drugič, ker poročajo tudi ljubljanski listi, da je Verovškovo stanje obupno. Pozno ponoči pa smo prejeli od iste osebe telefonično poročilo, da je vest o Verovškovi smrti preuranjena, sicer pa da je stanje bolnika tako opasno, da glasom poročil ni več sposoben za transport. Žalibog nam je prišlo to zadnje poročilo prekasno, ker je bil list že zaključen in v stroju. Vest, da je Anton Verovšek zbolel na smrt, so sprejeli vsi Tržčani z odkritim sočutjem. Upajmo, da se boleznen vendar obrne na bolje in da nam Verovšek ostane ohranjen.

Čuden molk. Dunajski oficijozni listi si razbirljivo vsako najmanjšo stvar do skrajnosti in napravilo iz nje svetovno važno afero, so šli sedaj čisto mirno preko cesarjeve brzojavke rumunskemu kralju povodom sklenitve miru v Bukareštu. Čudno je tudi dejstvo, da smo izvedeli o izmenjavi brzojavk med obema vladarjema šele preko Bu-karešta in tako oozno, dočim so navadno oficijozni dunajski listi informirani o stičnih stvareh že takoj ob dogodku in jim ni treba prinášati potem domačih vesti šele preko ulice. Pa menda ja ne, da je cesarjeva čestitka kralju Karolu napravila na Dunaju kake zmešnjave in gotovim gospodom prekrizala njih načrte. Vse kaže, da bo to domnevanje resnično. Dejstvo, da je ravno v trenotku, ko so voditelji naše zunanje politike dvignili na Dunaju zopet toliko prahu, da se je zakadilo po vsem svetu, cesar čestital rumunskemu kralju k sklenitvi miru na Balkanu je namreč tako važno, da ga ni mogoče mirno prezeiti. S tem svojim činom je si volasi vladar javno manifestiral svojo miroljubnost in obenem tudi namignil preprijem državnikom na Dunaju, naj vendar že enkrat mirujejo in ne izzivajo novih evropskih konfliktov, od katerih je še vedno država imela mnogo škode in trpela pri tem na ugledu. Cesarjev korak je moral faktično na Dunaju precej popariti in ni izključeno, da je ravno največ cesarjeva zasluga, da je monarhija odnehala od svoje gonje po reviziji bukarškega miru. To gonjo je najbolj obsodil v svojem odgovoru na cesarjevo orjojavko kralj Karol, ki je izrazil željo, da naj bo ta mir definitivni, oziroma namignil, naj Avstrija odneha od svojega stališča. Lahko bi bilo umakniti se, če se ne bi na Dunaju takoj v začetku že popolnoma izkričali, a retrada, ki se je zgodila te dni, je vnovič dokazala, da so ljudje, ki vodijo državo, nesposobni za svoj posel in se toliko časa ne spametujejo, dokler ne dožive nove blamaže. Mrzel tuš, kt je prišel z vseh evropskih prestolic na Dunaj, je moral faktično zelo neprijetno vplivati, kar dokazuje pritajena jeza in posledica poraza — oficijalni molk.

§ 19 tiskovnega zakona. Gospod dr. Medveš nam je poslal zopet popravek, ki ga priobčujemo med goriškimi vestmi. Govorimo o tem tudi na tem mestu, kjer se g. dr. tako trdovratno sklicuje na § 19. tiskovnega zakona in se odločno upira naši tditvi, da njegov prvi popravek ni odgovarjal določilom tega paragrafa.

Ker pa je že prilika tu, naj reagiramo na njegovo trditev v današnjem popravku, češ, da v prvem popravku ni priznal dejstva — dejstva namreč, da je čestital dr. Pinajsigu. Ne, gospod doktor, to ni tako. Vi ste v svojem prvem popravku priznali dejstvo in ste le pojasnili razloge v tem smislu, da Vas niso vodili pri tem politični motivi.

Sedaj pa k glavnemu. Pravile v današnjem popravku, da je Vaš prvi popravek odgovarjal določilom § 19. tisk. zak. Ne! § 19 določa, da se ima rektificirati le dejstva — brez pripomb, brez refleksij in tudi brez — čestitanj. V svoj prvi popravek pa ste vpleli tudi frazo: ... in mu čestitam tudi sedaj! Vidite, do takega čestitanja Vam § 19 ne daje pravice. Je že res, da bi nas bilo lahko — kakor pravite, pristili v objavo popravka, ali ne — takega!

Nismo radi napisali te polemike z gospodom doktorjem. Ali prišli nas je on sam najprej s tem, da nas vedno naganja s tistim nesrečnim § 19, a posebno še s tem, da nam v privatnih pismih opetovano namiguje na možnost tožbe proti nam. Pri nas pa se s strašenjem nič ne dosega.

Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani l. 1913. v dneh 15., 16. in 17. t. m. Slovenski! Slovenci!!

V gori omenjenih dneh t. j. danes, jutri in pojutrišnjem bi se imel vršiti naš vsesokolski zlet, ki nam ga je vlada prepovedala iz znanih političnih ozirlov.

Ker se bo zlet vršil brez dvoma prihodnje leto in vemo, da Slovenska Sokolska Zveza potrebuje zanj mnogo, mnogo denarja, pozivljamo vse zavedne Slovence in Slovenke, naj v teh dneh nabirajo prostovoljne prispevke za sokolski zletni sklad in jih naj pošiljajo naravnost Slovenski Sokolski Zvezi v Ljubljano, katera naj potem imenoma objavi vse darovatelje.

Trst, dne 14. avg. 1913.

Zavedni Slovenci.

Kongres narodnih strokovnih organizacij v Ljubljani se prične jutri dopoldne. Na kongres pošljejo vse na Slovenskem obstoječe narodne strokovne organizacije svoje delegate. O sklepu kongresa se poda poročilo na nedeljskem velikem manifestacijskem shodu v Mestnem domu v Ljubljani. Glavni poročevalec: tov. dr. Josip Mandić. — Kongres narodnih strokovnih organizacij bo za vse slovensko delavstvo velikega pomena, ker se bo med drugimi točkami sklepalo tudi o združitvi vseh obstoječih narodnih strokovnih organizacij pod enotno vodstvo, v močno zvezo. Narodnim strokovnim organizacijam se obeta lepša bodočnost in slovensko delavstvo bo imelo v njih močno zaslombo. Hočemo naprej, ker to zahteva gospodarski razvoj družbe, pri katerem slovensko delavstvo pod nobenimi pogoji ne sme zaostati.

V nedeljo, 17. t. m., v Ljubljano! Nedelja se bliža. Par dni še, pa se snidemo z našimi brati v Ljubljani. Posebni vlak odide s tržaškega južnega kolodvora ob 5 zjutraj. V Ljubljano dospo ob 9:20 dopoldne. Ko stopimo na ljubljanska tla, se uvrstimo v sprevod ter odkorakamo z godbo in dvema zastavama NDO na čelu po Dunajski, Prešernovi in Stritarjevi ulici v Mestni dom, kjer se vrši velik manifestacijski shod, na katerem nastopijo zastopniki narodnih strokovnih organizacij. Glavni govornik bo dr. Josip Mandić iz Trsta. Po shodu si ogledamo mesto. Ob 2:30 gledališka predstava, katero priredijo igralci slovenskega ljubljanskega deželnega gledališča na prostem tik parkhotela „Tivoli“, kjer se prvič pod nohim nebom vprizori Branislava Nušića zgodovinska slika „Knez Šemberjski“. Vstopnina in sedeži k predstavi so tako nizki, da se je lahko udeležil vsak delavec. Predstava traja samo poludruo drugo, tako, da se lahko vsakdo potem udeležil še veselice. Ob 4 popoldne pa se udeležimo velike narodne veselice, ki se bo vršila v vrtnih in vseh drugih prostorih „Narodnega doma“, pri kateri sodeluje tudi Ciril-Metodova družba. Odhod iz Ljubljane okoli 11 zvečer. Vožnja stane tja in nazaj K 5:80. Otroci pod 4. letom so voznine prosti.

Kdor se za izlet še ni odločil, naj to stori nemudoma, dokler je še čas. Priglasiti se je treba v uradu NDO, ulica Sv. Frančiška št. 2, kjer se dajejo glede izleta potrebne informacije.

Darovi za Tržaški paviljon na veselici v Ljubljani, ki so ga prevzele požrtvovalne trž. narodne dame, se sprejemajo v uradu NDO, ul. Sv. Frančiška št. 2, in pri vratarici „Nar. Doma“ gospej Bičkovi.

Iz Sv. Križa pri Trstu se nam poroča: Dne 9. t. m. je razsajala pri nas huda devlita, ki je zlasti na vinogradnih zidovih napravila veliko škodo. Še hujša nesreča nas je zadela naslednjega dne v nedeljo, ko nam je toča uničila skoro vse pridele. Okoli sedmih zvečer je nastala nenadoma silna nevihta, tekmo katere se je vsula huda toča, ki je napravila po vinogradih in na sadnem drevju ogromno škodo. Cenimo jo na približno 50.000 K. Škoda ni povsod enaka; nekatera zemljišča so bolj, druga manj poškodovana. Prebivalstvo je silno potrto in to tembolj, ker so uničeni glavni pridečki. Težko bomo pretrpeli to škodo in zato se obračamo do naših poslancev s prošnjo, naj nam priskočijo v tej nesreči na pomoč in izposlušajo pri vladi potrebno podporo.

Odsek za socijalno konfenco v Ljubljani. Osrednjega vsedijaškega podporniškega odbora, ima v soboto, 16. t. m. točno ob 1/11 predpoldne v mali dvorani „Mestnega doma“ svojo prvo sejo. Gostje, ki se zanimajo za važno socijalno vprašanje slov dijaštva, dobrodošli!

Danes v Divačo. Tam je voljaški koncert. Začetek ob 3:30 popoldne. Po končanem koncertu ples. Čisti dobiček je namenjen podpornemu skladu Društva jugoslov. železniških uradnikov. Kdo bo odrekel skromno pomoč našim uradnikom? Zato, kdor more, v Divačo!

„Pika“. Uredništvo „Pike“ nam piše: „Pika“ je edini slovenski humoristični list, zato je dolžnost vsakega Slovenca, da jo kupi in razširja med prijatelji in znanci. Danes izide 8. številka, s krasnimi karikaturami.

raml in posrečenimi dovtipi o ljubljanskih tržaških in balkanskih dogodkih. Prihodnja številka izide drugo soboto, 23. t. m. Proda se po vseh boljših tobakarnah po 16 stotnik.

Zgodovinski dnevi v avgustu. 7. a. v. g. t. Friderik Veliki, Katarina II. in Marija Terezija si razdele med seboj velik del nesrečne Poljske dne 7. avgusta 1772. To je bila prva delitev Poljske. Potem sta sledili še dve delitvi. Tako nimajo Poljaki danes domovine, ali prav za prav: imajo jih tri: rusko Poljsko, prusko Poljsko in našo Galicijo. Videlc temu, da je Poljska razdeljena, so Poljaki edinstven narod po kulturi, na kateri jih morajo zavladati tudi mnogi svobodni narodi. Danes šteje poljski narod 20 milijonov duš. Poučen po izkustvih minolosti, ne začne brzkone nikoli več borbe za svojo svobodo, ali to vendar ne pomenja, da ne doseže nikdar svoje svobode. Te njegove sanje se utesnijo vendar kdaj uresničiti. Vsakako spada poljski narodni problem med najtežje in najtragičnejše in napori Poljakov so vsikdar izvali simpatije. Poljaki so se naučili po grenkem izkustvu, da mora vsak narod gledati naprej na svoj interes. To je sicer drugim Slovonom čisto neugodno, ali poljskega patriotizma se treba spominjati le s priznanjem. — 9. avgust. Doba vladanja bizantiske carice Irene je bila važna v mnogih pogledih, če tudi je trajala razmeroma le malo časa. Vladala je samo 22 let — od smrti svojega moža, cesarja Leona IV., ki je umrl leta 770, pa do 802, ko je bila detronizirana. Vladala je v imenu mladoletnega sina Konstantina. Prvi važni dogodek v dobi njenega vladanja se je zgodil leta 787, ko je cerkveni zbor v Niceji dovolil v krščanski cerkvi častenje slik in kipov. No, mnogo važnejši dogodek je bilo kronanje frankovskega kralja Karla Velikega v Rimu za rimsko-nemškega cesarja (800). Do tega časa je bila rimska cesarska vlast edinstvena, a njeni nosilci so bili bizantinski cesarji. Da bi se še nadalje rešila ta edinstvenost rimskega cesarstva, se je hotela Irena poročiti s Karlom Velikim, ali ta načrt se jej ni posrečil. Temu njenemu prizadevanju posledica — njena detronizacija (v oktobru 802). Nu, za Hrvate in Srbe je bil najvažnejši dogodek, da so v času vladanja carice Irene hrvatske oblasti, ki so bile do tedaj pod Bizantom, padle pod frankovsko oblast, dočim so srbske oblasti, ostale pod bizantinsko oblastjo. S tem je bil položen prvi temelj razdelitvenega in istega hrvatskega in srbskega naroda v dveh različnih kulturnih smeri. Carica Irena je umrla dne 9. avgusta l. 803.

Železničarjem naznanjamo, da se bodo z našim posebnim vlakom v Ljubljano lahko peljali tudi železničarji z režijskim, ali pa s prostim voznim listkom.

TRŽAŠKI SLOVENCI! V nedeljo, 17. t. m., v Ljubljano! Odhod posebnega vlaka iz tržaške južne postaje ob 5. zjutraj. Vožnja tja in nazaj K 5.80. V Ljubljani se vrši velika vseslovenska manifestacija.

Priglašajte se, da bo izlet čim impozantnejši! Priglasiti se je treba v uradu NDO, ulica Sv. Frančiška št. 2.

Tržaška mala kronika.

Trst, 14. avgusta.

V spanju je bil okraden. Ivan Valenčič je včeraj na parniku, na potu iz Sv. Marka v Trst, zaspal. Ko je prispel v Trst, je na svoje veliko začudenje zapazil, da mu je zmanjkala denarnica, v kateri je bilo 38 kron denarja, potem zlata ura in srebrna verižica, vredna 78 K. Naznanil je tatvino policiji.

Potegnjeni šofer. Na Velikem trgu je pristopil k nekemu šoferju mlad, elegantno običen človek — govori se, da iz ugledne tržaške rodbine. Zahteval je, naj ga popelje po mestu. Ko se je vozil že celo uro po mestu, se je Trsta naveličal in pozval zato šoferja, naj ga odpelje v Gorico. Pozno ponoči je šofer svojega „dobrega“ gosta pripeljal nazaj v Trst. Dospevši v ulici Irene dela Croce, je gospod pozval šoferja, naj malo počaka, češ da ima majhen opravek. Izgovorjeno — storjeno in vse izgubljeno. Šofer je čakal in čakal, veselil se je svetlih kron, a elegantni mladenič je izginil in ga ni bilo od nikoder. Poskusil hoče sedaj s policijo svojo srečo.

Mesto da bi oštela sina, se je spravila nad stražnika. Katarina Ceserato, stanujoča v ulici Piccolomini št. 4, ima zelo nagajivega sina. Nadebudni fantič ima zlasti veliko veselje na tem, da obmetava mimoidoče pasante s peskom in blatom, nakar se hitro skrije. V bližini njegovega stanovanja zidajo novo hišo in tako je imel pobliž dovolj prilike, da je dal duška svoj razposajenosti. V bližini se nahajajočemu stražniku

se je zdelo otrokovo počenjanje vendar že malo preneumno in zato je prijazno opomnil mater, naj opomni svojega sina in mu prepove to nespodobno šalo. A mesto da bi bila Ceserato za prijazni opomni hvaležna, je nastal takoj ogenj v strehi. Užaljena, je začela psovati in zmerjati stražnika in ker je postala končno še nasilna, jo je stražnik končno odvedel na policijo, da si tamkaj ohladi razburjeno kri.

V dobi aeroplanov. Živimo v dobi aeroplanov in zato ni čisto nič čudno, če hočejo tudi otroci svoje „balone“. Vladimir Žgur, Viktor Marčič in Klement Godina iz Vrdele so hoteli videti, kako je, kedar gori zrakoplov v zraku. Polili so svoje papirnate zmaje s petrolejem, jih zažgali in spustili v zrak. Ker se je ta igranka zdelala ljudem precej nevarna, so naznanili vso stvar policiji.

Oh, ta ljubezen. Erminia Seemann, 33 let stara artistinja, je že 6 mesecov živel skupaj z artistom Karlom Varisco iz Benetk. Napravila sta tudi turnejo po Italiji. Kar naenkrat pa se je Seemann naveličala svojega dosedanjega ljubimca in pretrgala z njim vse zveze, kar je Varisca silno užalo. Počakal je včeraj Seemannovo pred kavarno Eden, a ta ga je energično odklonila. Zato se je vihotal včeraj v njeno stanovanje in izjavil: „Ali boš moja, ali pa nikogar!“ Seemannova ga je naznanila policiji.

Nasilnež. Karol Klun, zidar po poklicu, iz Kjadina, je stanoval skupno s svojim starim očetom Ivanom Klunom in teto Elzo Zavagna. Mesto da bi pomagal svojemu staremu očetu, se je izogibal dela, kjer se je le mogel in hotel, da bi ga vzdrževala stari oče in teta. Ker pa ni dobil od njih nikakega denarja, ga je to tako ujezilo, da je začel razsajati kakor kak divjak in groziti, da razbije vse pohištvo. Poklicati so morali stražnika, ki je nasilnega Kluna odpeljal na policijo.

Aretiran uzmovič. Na zahtevo tvrde Bonetti, ki je vpeljavala v novozgrajeno palačo zavarovalnice Rionione Adriatica plin in vodo, je policija aretirala včeraj delavca Rudolfa Lukasa, stanujočega pri Sv. Mar. Magd. zgornji št. 492, ker je ukradel 12 vodovodnih pip, v skupni vrednosti 342 kron.

Ranil ga je in mu grozil še s smrtjo. Franc Decila, stanujoč na Vrdeli Scoglietto št. 709, je včeraj popoldne v ulici Fabio Severo ranil z nožem 37letnega Antona Lokoviča iz Rojana in mu potem še grozil s smrtjo. Bil je naznanjen na policijo.

Preveč je pogledal v kozarec. 46letni krojač Franc Pene, stanujoč v ulici della Guardia št. 6 in pa sladko vince morata biti zelo dobra prijatelja, ki se početa nikdar ločiti. A Pene gotovo ni nikoli pomislil, da je vino zelo nevaren prijatelj, ki ne pozna nobenega pardona in ki se rad igra s človekom, ki se čez mero zaljubljuje v njega. O tem se je Pene sedaj najbrže dovolj jasno prepričal. Včeraj je namreč malo pregloboko pogledal v kozarec in na potu proti domu tako nevarno padel, da je zadobil več poškodb na raznih delih telesa in so ga morali takoj odpeljati v bolnišnico.

Društvene vesti.

„Delavsko podporno društvo“ praznuje svojo običajno obletnico blagoslovljenja društvene zastave v nedeljo, dne 24. t. m. s sv. mašo ob 8 zjutraj, v cerkvi Sv. Antona novega.

Zbiranje članov ob 7.30 zjutraj v društvenih prostorih ul. G. Galatti 20, od koder se bode odkorakalo 5 minut pred 8 z godbo in zastavo na čelu v zgoraj navedeno cerkev.

Poslano *)

Ves svet je obupno žalosten. Iz srca govornje so te besede vsakemu, ki trpi na zapeki ter išče težko pričakovane od pomoči. Telo in duša trpita v isti meri vsled nerednega odvajanja Saxlechner-jeve kisle vode. HUNYADI JANOS je pravi prijatelj v takih slučajih. Posebno povdarjan od zdravniške strani je hitri in gotovi učinek, kakor tudi dejstvo, da ne nastopi vsled rednega uporabljanja te vode nikako motenje v prebavljanju, ampak da se s tem pospeši slast do jedi, kar je posledica, da se organizem ojači, nakar nastopi telesna in duševna sposobnost v podvojeni meri.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu zakon velewa.

Avtomobil

z dvema sedežema, skoro nov, se takoj po ceni proda. Kje? pove INSERTATNI ODDELEK EDINOSTI pod števil. 1750.

POHIŠTVO **SOLIDNO : in : ELEGANTNO**
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MARGANTON - TRST

Mnenje gospoda dr. A. DRUMEFF-a v Plevni.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Rad in z veseljem ustrezam Vaši želji in Vam lahko rečem, da ne rabim prvič Vašega izdelka Železnato kina-vino Serravallo. Že leta ga uporabljam v svoji praksi kot edino sredstvo, s katerim dosegam najboljše uspehe tako pri odraslih, kakor pri otrocih in dovoljujem si izjaviti, da mi je od mnogih kininskih in železnatih vin, vino Serravallo izborna služila, zato ga rad predpisujem in s tem pomagam svojim pacientom. Jaz smatram to za stvar vesti in uporabljam samo to zdravilo, v katerem se lahko prepričam, da pomaga mojim bolnikom. Zahvaljujem se Vam za pošiljatev vina Serravallo za mojega sina, ki ga je jemal z uspehom.

PLEVNA, 13. novembra 1912.

Dr. A. DRUMEFF.

Paroplovna družba D. Tripovich & Ci., Trst

Ekspresna vožnja Trst - Benetke

in nazaj. — Prevoz v treh urah.

ODHOD iz TRSTA vsak dan ob 8 zjutraj.
ODHOD iz BENETEK ob delavnikih ob 2 popoldne — in tudi:
ODHOD iz TRSTA vsako soboto ob 2 pop. in vsako nedeljo ob 4 popoldne.
ODHOD iz BENETEK vsako nedeljo ob 8 zj. in ob 8 zv. in vsak ponedeljek ob 8 zj.

Nedeljska izletna vožnja Vsako nedeljo se izdajajo posebni vožnji listki za izlet Trst-Benetke in nazaj po znižanih cenah za sledeče vožnje: iz Trsta v nedeljo ob 8 zj. in povratek iz Benetk v nedeljo ob 8 zv., v ponedeljek ob 8 zj., ob 2 pop. in opolnoči. — Povratek opolnoči z Lloydovim parnikom.

IZ TRSTA V JAKIN-RIM-NEAPELJ

ODHOD iz TRSTA vsako sredo ob 7.15 zjutraj; iz JAKINA vsako sredo ob 9 zv. Prevoz čez morje iz Trsta v Jakin ali obratno v 9 urah.

Poleg tega: iz TRSTA v JAKIN: vsako soboto ob 4 popoldne.

Iz JAKINA v TRST vsak ponedeljek ob 4 popoldne.
Pojasnila, prospekti, vožnji listki pri družbi v Trstu, Piazza della Borsa 12 in njenih raznih zastopstvih v Trstu in zunaj.
Družba si pridržuje izpremembe v smislu prometnega opravila.

DARUJTE ZA „DIJAŠKO KUHINJO“

N. Casile.

Napredek vede!

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

IORUBIN CASILE

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji korenito ozdravijo s konfeti Casile

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih čevk (killinge), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. — Skatija konfetjev Casile K 4.—

Iorubin Casile, najboljše protisifilitsko in potivljajoče kriptično sredstvo, ki se uporablja s uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, lahka, vnetja žlez, polnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoroi, steriliteti, neurasteniji, energičen razkrojalec urinov kislina itd. — Staklenica Iorubina Casile K 3-50.

Vbrizganec Casile zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Staklenica vbrizganca Casile K 3-50. Edor želi večjih pojasnil, tiskovinu itd. naj naslovi dopis na lekarno Lloyd, za g. Casile Trst, ki poda odgovor s obratno pošto zastonj in s svo rezervno. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — Zaloge v Trstu: Lekarna Lloyd, V. Orologio 1

Oblastveno dovoljena

razprodaja:

PRODAJALNA ČEVLJEV

R. NEUMANN

TRST -- CORSO ŠTV. 29 -- TRST

Ilkvidira, in se prodajo vsi v zalogi nahajajoči se čevlji po izredno znižanih cenah.

Znano je, da prodaja ta trdka samo blago I.e vrste in je s tem vsakomur dana prilika, da se preskrbi z dobrimi in finimi čevlji po izredno nizkih cenah.

Vsem : gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist družbi sv.
Cirila in Metoda

Vesti iz Goriške.

Nujne pomoči! (Dopis). Po dovršeni volitvah v deželni zbor goriški treba, da se novoizvoljeni poslanci nemudoma zavzamejo za menda najbolj zanemarjeni kraj goriške dežele, ki je zgornja soška dolina. Za predložiti volitvam so se volilci izgovarjali, da se volitev ne vdeležijo — ker jim dežela nič ne pomaga in nič ne stori za dobrobit prebivalstva. Regulacija Soče je najnujnejša, ker bi pri tem prebivalstvo med Cezsočo — Žago in med Kobaridom — Tolminom pridobilo ogromnih zemljišč, ki so, kakor stvari stoje sedaj, last Sočinskih valov.

Od Čezsoče do Kobarida in od Kobarida do Tolmina ni nič enega mostu, da si bi krvavo potrebovali vsaj trih!

Prejšnji slovenski deželni zastopniki so večkrat obljubovali, da se zavzamejo za gorske trpine, a do danes ni nikakega vspeha.

Gospodje poslanci naj bi si ogledali lepe ravnine, ki bi, ako se uredi Soča, postala krasna polja in naj storijo vse možno, da bo tudi naše ljudstvo v gorah deležno dobrot, ki jih daje dežela drugim svojim davkoplačevalcem. Nič manj potrebna je železnica Sv. Lucija — Trbiž. Ali vsaj Sv. Lucija — Kobarid. Sedaj, ko so se umirili bojeviti duhovi na Dnaju, upamo, da bi se dalo s pritiskom deželnih oblastil kaj doseči.

Tudi državne oblasti treba drezati, da napravijo že enkrat most čez „Suhli potok“ pri Živkarju, ki so ga že čepotavano projektirali in ki je zelo nevaren ob nallvih. Tu bi se morda dalo obrniti tok v Boko? Tudi Glejun udre v kratkem času do državne ceste v Podklepčih, ako se dotični čimtelj ne zganejo pravočasno. Vojaštvo bi lahko napravilo vsaj dobro stezo v gozdč pod Skednom.

Vse to in še mnogo drugega je nujno potrebno, da se napravi čimprej. Tudi cesta ob Trnovem naj se že enkrat napravi, da ne bo več onih neznosnih klancev. Trnovčane naj se skuša prepričati, da jim odpornost ne pomore in da ne dosežejo drugega negoto, da se delo zavlačuje, kar je vsej ostali dolini na veliko škodo.

Volilci prosijo nujne pomoči in pričakujejo, da se že enkrat neha z zapostavljanjem slovenskih krajev, na korist bolj srečne Furlanije. Opazovalec.

Popravek. Temeljem § 19 tisk. zak. naj se sprejme v postavnem roku, na istem mestu in z istim črkami v list „Edinost“ sledeči popravek z ozirom na pripombo uredništva k mojemu popravku med vesili iz Goriške v „Edinosti“ z dne 12. avgusta 1913. št. 222:

Ni res, da moj popravek ne taji delstva, res pa je, da sem s tem mojim popravkom ovrgel zlobno in žaljivo podtikanje da bi bil jaz smatral za svojo narodno dolžnost, da sem česttal na izvolitvi g. adv. T. Pinausig-u ter da bi bil ravno radi volitev v Gorici.

2. Ni res, da bi ne bila sestava mojega popravka odgovarjala določbi § 19 tisk. zak., res pa je, da je popravek popolnoma odgovarjal določbi tega §, vsled česar ga ni bilo možno vreči v koš.

V Gorici, dne 13. avgusta 1913

Dr. Medveš Anton,
c. kr. sodnik.

Kolesarsko društvo „Danica“ v Gorici priredi 7. septembra t. l. veselico združeno z igro „Srčna žena“ in „Popolna žena“, pri kateri bo sodeloval pevski odsek „Sokol“ iz Podgore. Pri veselici in plesu bo svirala sokolska godba iz Prvačine. Goriški Slovenci! Udeležite se v obilnem številu gornje veselice.

Čitalnica“ in kolesarsko društvo v Vrtojbi priredita, dne 17. avgusta, nedelja, tombolo z dvema dobitkoma. I. 100 K, II. 200 K. Po tomboli ples. Čisti dobiček je namenjen v izobraževalne namene.

V Brjah pri Rihemberku prirede dne 24. t. m. veliko plesno veselico v Kasovljah na Brjah Program bo obsežen. Po veselici ples.

Vesti iz Istre.

Iz Dekani Na predlog g. Ivana Piciga nabralo se je za „Podružnico Sv. Čila in Metoda v Dekanih“ ob priliki pogreba pretrano umrle g. Ane Piciga, soproge podružničnega blaginika, med pogrebniimi pevci znesek K 750. Srčna hvala!

Iz Šmarji. V nedeljo, dne 17. t. m. prirede letošnji vojaški novinci iz Šmarji, pod pokroviteljstvom in prijaznim sodelovanjem Bralnega in pevskega društva „Školj“ poslovično fantovsko veselico s plesom. Na vsporedu so razne pevske in godbene točke, teburka enodejanka. — Pri plesu, ki bo trajal pozno v noč, svira prvič v Šmarjah nov godbeni odsek društva „Školj“.

Za točno in solidno postrežbo lačnim in žejim, skrbni znana gostilna Stubeleja. K obilni udeležbi uljudno vabi

Fantovski odbor.

DAROV!

— V spomin pok. Josipa Vatrovca, je darovala družina Ivana Počkaja za CM podružnico v Rocolu, K 10.

Mali oglasi

V najem se odda dve sobi s prostim vodom. Informacije daje „Tržaško podporno in bralno društvo“, ulica Torre bianca 41. 1728

Zdrava ženska sprejme otroka za dojit. — Naslov pove Inzeratni oddelek „Edinosti“ pod 1823. 1733

Izvrsten teran od 56 litrov naprej prodaja Josip Škrlj v Tomaju št. 56. 1670

Hišica z vrtom in vodnjakom se prodaja po nizki ceni. — Rocol - Callaia šte. 379. — Marušić. 1759

Hišica z dvema stanovanji in zemljiščem se prodaja za K 8000. — Kolonja 138. (1762)

Soba s hrano za eno ali dve osebi se odda pri odlični mali družini. — Stadion 20, III. nadstropje. vrata 17. 1761

Učenca vajenega trgovine jestvin, sprejemem takoj. Prednost imajo oni z dežele. — Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 1758

Tovarna sodovke in pokalio, dobro obilnega dela in opravila prodaja ali da v najem. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti pod št. 1771. (1771)

50.000 K ima škodo vsakdo, ki se ne udeležuje plesne vaje, katero priredi danes klub „Zvonimir“ na Vrdeci ul. Scoglio. (1767)

Služabnika veččega slovensčine in nemščine, za vsa dela, snajenje, raznašanje lerskov iše Kinematograf Ideal, Ljubljana (1770)

Dijaka se sprejme na stanovanje. Ulica Ponte d'Isanzo 27, II, Gorica, Kaučič. 1761

Kontovelski mladeniči priredijo v nedeljo dne 17. t. m. javen ples. — Svirala bo Svetokriška godba. Ples se vrši ob vsakem vremenu. K obilni udeležbi uljudno vabijo Mladeniči. 1768

Hišica z dvema sobama, kuhinjo, vrtom, trtami, hlevom, vse obzidano, se radi važnih opravkov prodaja po nizki ceni. — Valle di Rozzol šte. 742. 1766

Odda se soba z vsem konforom v sredini mesta pri dalmatinski gospej. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 1773

Gostilna Narodne delav. organiz. v Trstu

Naznanilo.

Podpisani uljudno naznanjam velen. gostom gostilne „NAR. DEL. ORGANIZACIJE“ v Trstu, da prevzamem dne 20. t. m. vodstvo te gostilne.

Zagotavljam, da bom vedno nudil velen. gostom v vsakem času izbornu kuhinjo, z jamčeno pristna vina in najboljšo pivo, priporočam se za blagohotno naklonjenost in mnogobrojen obisk

JOSIP ŽIGON, voditelj gostilne.

Proda se

pod zelo ugodnimi pogoji

1. **veleposedstvo** pri Litiji (z graščino in gospodarskim poslopjem), nad 270 oralov, lahko tudi več posestnikov skupaj,

2. **ново zidana prtilična hiša** v Rudniku pri Ljubljani, nekaj sveta zraven, za eno družino.

3. **dve enonadstropni hiši** na Selu pri Ljubljani, v katerih bližini se zida nova šola.

Povsod je potrebna v primeri z vrednostjo le prav mala glavica: ad 1. 30.000 K, ad 2. 2000 K, ad 3. 20.000 kron. S posestvom ad 1. je združena pravica lastnega lova, prijetno letovišče.

Pojasnila potom posredovalne pisarne Valentin Accetto, Ljubljana, Kolodvorska ulica 8.

Velika zaloga v Trstu

Najcenejše ograje iz žične mreže, pohištvo železno in iz medi

dobavlja, kakor je dokazano, trvdka

VALENTIN BERGMAN
GRADEC

Podružnica Trst
ul. Nuova št. 27.

Tel. 19-79. Cenik št. 1 zastoj.

JOSIP VATOVEC

trgovec - pek

je včeraj zvečer v dobi 36 let, previden svetotajstvi za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Soproga Ivanka roj. Gašperšič, sinovi in hčere Josipina, Josip, Rudolf, Ivanka, Fedelis, Danilo, Marica in Leopoldina naznanjajo to nenadomestljivo zgubo prijateljem in znancem.

Pogreb blagega pokojnika se vrši v petek 15. t. m. ob 4. uri pop. iz hiše žalosti v Kjadinu na hribu št. 4 (Vogal ulice Sette Fontane - Donadoni).

TRST, dne 14. avgusta 1913.

Ta oglas velja za direktno obvestilo.

Podjetje CAPELLAN.

Francesco Buda, zlatar

Trst, ulica Scalinata št. 1.

Prodaja srebrnih in kovinskih ur, od 4 kron dalje, uh-ni, prstani, veržice iz ameriškega double zlata izključno po prilagoditvenih cenah. Prodaja, ku puje in menjuje zlato, srebro in dragocenoosti.

Trvdka BUDA more prodajati po neverjetno nizkih cenah, ker ne izdaja velikanskih svot za luksurijsne prostore, razsvetljavo itd. itd., kar mora koudno vse plačevati kupovalec.

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljen se obrtni razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov

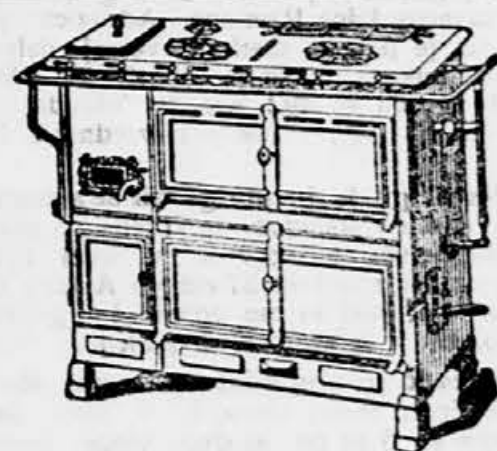
Ivrnje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi z vng špita, likere, tropinove, olje, alivovec, maršičin itd. Jamčim za dobro delo in po nizkih cenah, da se us bojim konkurentov. — Na deželo pošiljam cenike.

1422 Fran Abram
Trst, ulica S. Francesco 44.

Kupujte Nar. kolek!

Delniška družba Greinitz

Trst, Corso 18.

Štedilniki na plin.
Aparati na plin za
hujanje

odprti in zaprti v vseh
velikostih in vsake
oblike.

— SOLIDNO DELO. —

Tvorijo največjo gorkoto
z malo uporabo plina.

MICHELE ZEPPAR

Trst, ulica San

Giovanni 6 in 2

TELEFON šte. 11-85

Podružnica v Zadru.

Zaloga

majoličnih peči in
štedilnikov (Sparherd)

lastnega izdelka.

Edino zastop. tovarne
majoličnih peči: Carl
Mayer's Söhne, Blansko

Izbera plošč

za stene kakor tudi
za štedilnike,
majolice, peči izdelane za
trajen ogenj, uporabljive
tudi na plin.

Zadnji dnevi!!!

v prostorih ulica delle Torri 2 (za cerkvijo sv. Antona nov.)

BOHINEC & Co.

Izgotovljene obleke za moške, ženske in otroke
po neverjetno nizkih cenah.

Od 24. avgusta 1913 naprej

v ulico Ponterosso 8 vogal ulice Nuova 13.